

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (28)
2022-09-12

Utfallsrapport Tertiäl 2 2022

Stockholms Hamn AB

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
Analys av ekonomisk utveckling	3
Bolagets uppgift	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	5
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	6
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	7
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	7
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	7
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	7
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	7
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	9
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	11
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	13
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	14
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	22
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	22
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	25

Sammanfattande kommentar

Analys av ekonomisk utveckling

Det säkerhetspolitiska läget och medföljande ökade bränslepriser påverkar Stockholm Hamnars kunders verksamhet starkt under andra halvan av 2022. Pandemin fortsätter att påverka sjöfarten och då främst den mer passagerarrelaterade färjetrafiken. De höga bränslepriserna har bland annat fördröjt återstarten av färjetrafiken på Riga och en återgång till dagliga avgångar på Tallinn. Återhämtningen för kryssningsbranschen efter pandemin har saktats in på grund av Rysslands invasion av Ukraina som har lett till färre kryssningsanlöp till Östersjön. Stockholms Hamnar ser även en kraftig minskning av beläggningen på kryssningarna, med minskade intäkter som följd.

Godsvolymerna har inte varit lika påverkade av pandemin, men på grund av den inbromsade konjunkturen ser även Stockholms Hamnar eventuellt en viss volymminskning.

Fastighetssegmentet går bra hos Stockholms Hamnar då många kunder ser över sina lokalbehov och hamnen fortsätter att utveckla segmentet. Vakansgraden per augusti 2022 ligger på sju procent och beräknas ligga kvar på samma nivå fram till utgången av 2022. Minskningen av vakansgraden från budget är till följd av ett aktivt uthyrningsarbete i Frihamnen samt att färre vakanser har realiserats än tidigare befarat (13 procent i budget).

En viss osäkerhet kring marknadsutvecklingen föreligger som en följd av det säkerhetspolitiska läget.

Totalt minskar intäkterna exklusive övriga rörelseintäkter med 25 Mkr i prognosen jämfört med budgeten. Hamnavgifterna står för 25 Mkr. Minskningen beror bland annat på att ett flertal kryssningsanlöp har blivit inställda under 2022 på grund av kriget i Ukraina. Detta gör att Stockholms Hamnar tappar 22 Mkr i hamnavgifter på kryssning, antalet anlöp minskar från 282 till 208 anlöp. Färjelinjen till Riga kommer inte att trafikeras från Stockholm under 2022 och linjen till Tallinn trafikeras bara med ett av två fartyg året ut. Under hösten minskar även Tallink Silja och Viking Line ner antalet anlöp till Åba samt Helsingfors. Intäktsstappet dämpas däremot av ett ökat antal passagerare på Viking Line tack vare deras nya fartyg Viking Glory samt delvis minskade rabatter. Utfallet för de första åtta månaderna på hamnavgifterna hamnar på 296 Mkr.

Intäkterna från hyror och arrenden ökar med sex Mkr på grund av att uthyrningsläget på Frihamnspiren har förbättrats snabbare än vad bolaget trodde i budgeten. Det har tillkommit nya hyresgäster i bland annat magasinerna 2, 5 och 6 (Storyfire och Awake). Andra tertialet ger 111 Mkr i intäkter från hyror och arrenden.

Servicetjänster minskar med tio Mkr i prognosen jämfört med budgeten och kan härledas till största del till minskade el-intäkter i och med att färre antal fartyg elansluter i Värtahamnen. De övriga intäkterna ökar däremot mot budgeten med fyra Mkr och beror på att Stockholms Hamnar har haft extra bemanning vid Liljeholmsbron. Utfallet de första åtta månaderna för servicetjänster och övriga intäkter hamnar på 56 Mkr.

Totalt minskar kostnaderna innan avskrivningar och ränta i prognosen med tio Mkr jämfört med budgeten. Utfallet för kostnaderna det andra tertialet hamnar på 321 Mkr. Minskningen i prognosen beror på minskade drift- och personalkostnader. De större posterna som minskar är bevakningskostnader, elkostnader, Reklam och PR, IT konsulter, servicetjänster samt extra ordinarie lön för kollektivanställda. Kostnaderna som minskar är till största del kopplade till kriget i Ukraina som har påverkat Stockholms Hamnar och deras kunder (färre avgångar/fartyg med bland annat Tallink Silja som därmed inte elansluter samt färre antal kryssningsanlöp). Även Marinen 500 blev ett mindre evenemang än vad hamnen hade räknat med i budgeten. Stockholms Hamnar påverkas även av att några kostnader har ökat som till exempel på drivmedel och leasing på arbetsmaskiner.

Avskrivningarna ökar med en Mkr jämfört med budgeten och hamnar på 221 Mkr i prognosen. Utfallet

hamnar på 145 Mkr.

Det negativa räntenettet ökar med fem Mkr i prognosen till 45 Mkr jämfört med budget 2022. Fyra Mkr utgörs av ett beräknat högre ränteläge än tidigare samt en Mkr för dröjsmålsränta på skattekontot på grund av en korrigering av tidigare års mervärdesskatt. Utfallet det andra tertialet hamnar på 24 Mkr.

Koncernens resultat efter finansnetto beräknas till minus 25 Mkr, vilket uppfyller ägarkravet för 2022 som är minus 62 Mkr. Däremot beror förbättringen främst av resultatet på vinsten från försäljningen av byggnaderna till exploateringsnämnden. Elimineras vinsten så landar Stockholms Hamnar på ett resultat på minus 84 Mkr. Resultatförsämringen i prognosen beror helt och hållet på kriget i Ukraina som har minskat våra intäkter och ökat våra räntekostnader. Resultatet för det andra tertialet 2022 blev 53 Mkr. Exkluderas vinsten för försäljningen hamnar resultatet på minus sex Mkr.

Stockholms Hamnars kreditlimit ligger kvar på 7 000 Mkr (ska revideras ner i budget 2023). Nettoupplåningen bedöms uppgå till 5 200 Mkr den 31 december 2022. Upplåningen förväntas i stort sett bli oförändrad 2022 jämfört med 2021. Upplåningen per den sista augusti 2022 var 5 075 Mkr och snitträntan låg på 0,64 procent. Stockholms Hamnar har beräknat den genomsnittliga räntan till knappt 1,2 procent för senare delen av året vilket medför att internräntan beräknas till 43 Mkr. Det ska jämföras med en genomsnittlig ränta på 0,67 procent under 2021.

Investeringar:

Totalt väntas Stockholms Hamnar investera 280 Mkr under 2022 vilket är en minskning med 70 Mkr jämfört med vad som togs upp i budgeten. Avvikelsen beror på att Stockholms Hamnar inte väntar sig att de största tvisterna ska lösa sig i projektet Norvik Hamn under 2022 samt att några projekt har förflyttats framåt i tiden eller ändrat omfattning. Utfallet för de åtta första månaderna under 2022 är 129 Mkr. De större projekt som väntas utföras under året är:

- Övre ramp till Stena Stockholm Norvik Hamn, 43 Mkr
- Utveckling Kaj 3 och 5 i Kapellskärs Hamn, 29 Mkr
- EU projekt Kapellskär, 21 Mkr
- Kaj Värtan Exergi, 20 Mkr
- Hyresgäst Anpassning magasin 3, 15 Mkr
- Elanslutning Stadsgården, 10 Mkr
- Viking östra, spontbyte mm, 12 Mkr

Bolagets uppgift

Stockholms Hamnar arbetar för att Stockholm ska vara en levande och modern sjöfartsstad för invånare, näringsliv och besökare. I uppdraget ingår att främja sjöfarten och säkra regionens varuförsörjning och bidra till regionens besöksnäring. Som en av världens största passagerarhamnar med 16 miljoner passagerare ett normalår har Stockholms Hamnar en viktig roll i besöksnäringen när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Stockholms Hamnar bedriver verksamhet i Stockholm, Kapellskär och Nynäshamn, inklusive den nya godshamnen Stockholm Norvik Hamn.

Stockholms Hamnar bidrar till genomförandet av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och ägardirektiv genom att säkerställa en effektiv och hållbar verksamhet. De närmaste åren präglas av en återhämtning från den extraordinära situation som Covid-19 har inneburit för hamnen. Under 2022 ser även bolaget att kriget i

Ukraina påverkar verksamheten. Stockholms Hamnar fullgör sin uppgift genom att säkerställa en väl fungerande hamnverksamhet och förvaltning av kvarvarande byggnader i Stockholm, Nynäshamn, inkl Norvik, och Kapellskär. Utgångspunkten är företagsmålen om nöjda kunder, goda affärer och tydlig nytta och en löpande uppföljning av relevanta KPI:er inom ramen för den nya visionen om en hamn i rörelse.

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunskaper är kort

Stockholms Hamnar bidrar till att skapa goda förutsättningar för regionens näringsliv vilket är positivt för arbetsmarknaden. Vidare fortsätter Stockholms Hamnar att ta in extrapersonal under sommaren och kryssningssäsongen, den absoluta majoriteten är ungdomar. Antalet i år som fick sommarjobb blev 27 personer. Detta var fler än vad som var planerat för innan sommaren på grund av ett extra uppdrag att bemanna Danviksbron. Ett normalår brukar Stockholms Hamnar ta in 35 personer men i och med pandemin och kriget i Ukraina så kommer det färre kryssare till Stockholm vilket påverkar antalet extrapersonal som Stockholms Hamnar tar in. Det är arbetsuppgifter av skiftande karaktär, t ex som kryssningsvärdar eller slussvakter.

Liksom tidigare somrar har Hamnen tagit emot ungdomar som får feriejobb via Arbetsmarknadsförvaltningen. Under sommaren 2022 blev antalet 19 stycken.

Stockholmsjobb och kommunala visstidsanställningar har Stockholms Hamnar ingen möjlighet att ta emot under 2022 i och med att verksamheten fortsatt är påverkat av Covid-19 och nu även kriget i Ukraina, allt fokus ligger på att få tillbaka verksamheten till ett normalläge.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb Analys	0 st	0 st	0 st	
	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb Analys Avvikelsen beror på att Arbetsmarknadsförvaltningen inte lyckades hitta 30 stycken feriejobb till Stockholms Hamnar. Orsaken till detta enligt samordnaren på Arbetsförmedlingen kan detta bero på att det fanns så många fler sommarjobb i år jämfört med tidigare år samt att kriterier med 18 års gräns för att få arbeta i Hamnens hamnområden minskar ner antalet kandidater.	19	30	24 st	 Aktivt verka för att tillhandahålla feriejobb Analys Avvikelsen beror på att Arbetsmarknadsförvaltningen inte lyckades hitta 30 stycken feriejobb till Stockholms Hamnar. Orsaken till detta enligt samordnaren på Arbetsförmedlingen kan detta bero på att det fanns så många fler sommarjobb i år jämfört med tidigare år samt att kriterier med 18 års gräns för att få arbeta i Hamnens hamnområden minskar ner antalet kandidater.
	 Antal tillhandahållna platser för kommunala	0	0	0 st	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	visstidsanställningar Analys				
	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb Analys	0	0	0 st	
	 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi Analys Avvikelsen beror på att Arbetsmarknadsförvaltningen inte lyckades hitta 30 stycken feriejobbbara till Stockholms Hamnar. Orsaken till detta enligt samordnaren på Arbetsförmedlingen kan detta bero på att det fanns så många fler sommarjobb i år jämfört med tidigare år samt att kriterier med 18 års gräns för att få arbeta i Hamnens hamnområden minskar ner antalet kandidater.	19 st	30	24 st	

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

- Stockholms Hamnar har ett väl utvecklat säkerhetsarbete och samverkar med övriga staden och Samverkan Stockholmsregionen för att upprätthålla skydd mot och förmåga att hantera konsekvenser av oönskade händelser och dess skadliga effekter på människor, egendom och miljö. Under 2022 har både Covid-19 och därefter kriget i Ukraina påverkat verksamheten.

Vidare samverkar Stockholms Hamnar med kunder och aktörer inom stadens organisation för ökad trygghet i och i anslutning till hamnområdena, inte minst för de många resenärer som varje dag besöker terminaler och andra områden. Slutligen lägger hamnen stor vikt vid att innerstadskajer och fastigheter är välsköta och trygga, vilket bl.a. har betonats i samband med arbetet med ny kajstrategi.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar Analys Översyn pågår av krisledningen och processen ska uppdateras under året.

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

- Fokusområdena i stadens näringslivspolicy utgör en naturlig del av Stockholms Hamnars verksamhet. Hamninfrastrukturen och lokalinnehavet i Stockholm, Nynäshamn och Kapellskär skapar förutsättningar för effektiva godstransporter för näringslivet och för tillväxt inom besöksnäringen. Stockholm Norvik Hamn har inneburit ökade förutsättningar att, tillsammans med kunder och aktörer i regionen, skapa välfungerande logistikflöden via sjö, järnväg och väg. Stockholms Hamnar vidareutvecklar under perioden kontakterna med sjöfartskunder och hyresgäster för att öka kundnöjdheten. Passagerartrafiken har samtidigt varit fortsatt påverkad av återhämtning från Covid-10 såväl som kriget i Ukraina med höga bränslepriser.

Samverkan med privata intressenter och förvaltningar och bolag inom staden avseende Frihamnspiren ska öka intresset för företagsetableringar på platsen, vilket i sin tur har en positiv effekt på dessa delar av Norra Djurgårdsstaden.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB	 Antal passagerare, kryssning (tusental). Analys Antalet passagerare (kryssning) har reviderats ner i prognos 2 jämfört med budget för 2022 på	249	393	982	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	<p>grund av kriget i Ukraina, då antalet kryssningsanlöp och beläggningen per anlöp har påverkats.</p> <p> Kryssningsanlöp Analys</p> <p>Antalet kryssningsanlöp har reviderats ner från 282 stycken i budgeten mot 208 stycken i prognos 2 på grund av kriget i Ukraina.</p>	173		282	
<p> Tillsammans med exploateringsnämnden och Stockholm Business Region utveckla Frihamnspiren för kryssningsfartyg, företagande och innovation</p>					<p> Utveckla frihamnspiren på kort och lång sikt i samverkan med privata intressenter och övriga staden Analys</p> <p>Ett förslag till utvecklingsstrategi har utarbetats med hjälp av externa konsulter. Samverkan med stadens förvaltningar sker hösten 2022.</p>
<p> Tillsammans med Stockholm Business Region marknadsföra Stockholm som destination på de finländska och baltiska marknaderna</p>	<p> Antal färjepassagerare (tusental). Analys</p>	4 275	6 953	6 947	<p> Säkerställa effektiva processer och nöjda kunder i färjesegmentet Analys</p> <p>Arbete med att beskriva säljprocessen pågår. Behörighetsgrader i CRM-systemet (ärendesystem för kunder) har implementerats och möjliggör större utnyttjande av systemet i säljprocessen. Utvärdering av vårens NKI-undersökning genomförs.</p>
					<p> Stockholms Hamn AB ska, i samarbete</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>med exploateringsnämnden och trafiknämnden, utreda förutsättningarna för foodboats</p> <p>Analys</p> <p>Utredningen av förutsättningar för foodboats har färdigställts och kommer enligt planerna att behandlas på styrelsemötet i oktober 2022.</p>
					<p> Stärka partnerskap med kunder inom Sjöfartsstaden Stockholm</p> <p>Analys</p> <p>Sjöfartsträffen 3:e juni genomförd på Skeppsbron inklusive en resa till Stockholm Norvik Hamn. Nästa Sjöfartsträff planeras till 5:e december.</p>

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

- Stockholms Hamnar har en nära samverkan med berörda förvaltningar och bolag inom Stockholms stad kring planerad och pågående stadsutveckling. Det pågår också en nära dialog med kommunerna i Nynäshamn och Kapellskär. I Stockholm ligger fokus i hög grad på fortsatt utveckling i Norra Djurgårdsstaden där utredningar för framtida stadsutveckling på Loudden och i Containerterminalen i Frihamnen pågår.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Genom investeringar tillvarata och utveckla kajen längs Stadsgården och Masthamnen för att möta kundernas efterfrågan på god och hållbar infrastruktur, samtidigt som möjlighet för en levande stadsmiljö värnas					<p> För Stadsgårdskajen och Masthamnen genomförs renoveringar av kajinfrastruktur och investeringar som möjliggör elanslutning av kryssningsfartyg.</p> <p>Analys</p> <p>Projektet avseende elanslutningar av två kajlägen för kryssningsfartyg genomförs och färdigställs 2023 respektive 2024.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Medverka för att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäringen värnas					<p> Hamnen har nära samverkan med stadens förvaltningar om hur stadsutvecklingen i framför allt Norra Djurgårdsstaden och Södermalm ska kunna kombineras med hamnverksamhet på ett bra sätt.</p> <p>Analys</p> <p>Samverkan fortsätter under 2022. För Norra Djurgårdsstaden pågår flera processer för utvecklingsområdena i södra delarna av stadsutvecklingsområde t. Strategiska utmaningar har diskuterats i projektets stadsövergripande styrgrupp avseende östlig förbindelse, fartygsbullen och nedläggning av bangård. För Södermalms del har arbetet primärt rört de västra delarna av Stadsgården närmast Slussen.</p>
 Medverka till att stadens innerstadskajer utvecklas till en viktig del av den levande stadsmiljön					<p> Utarbeta genomförande- och kommunikationsplan för ny kajstrategi.</p> <p>Analys</p> <p>En genomförandeplanering behandlas av den stadsövergripande styrgruppen under hösten. Kommunikationsplan har utarbetats i samverkan med trafikkontoret.</p>
 Tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda möjlig exploatering av Masthamnen med hänsyn till sjöfartens fortsatta behov och					<p> Hamnen har nära samverkan med stadens förvaltningar om hur stadsutvecklingen i framför allt Norra Djurgårdsstaden och Södermalm ska kunna kombineras med hamnverksamhet på ett</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
verksamhet					bra sätt. Analys Samverkan fortsätter under 2022. För Norra Djurgårdsstaden pågår flera processer för utvecklingsområdena i södra delarna av stadsutvecklingsområde t. Strategiska utmaningar har diskuterats i projektets stadsövergripande styrgrupp avseende östlig förbindelse, fartygsbuller och nedläggning av bangård. För Södermalms del har arbetet primärt rört de västra delarna av Stadsgården närmast Slussen.
 Tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda utveckling av Stadsgårdskajen mellan Slussen och Fotografiska i syfte att skapa en levande stadsmiljö					 Stockholms Hamnar deltar i planeringen för att öka stadslivet på platsen och samtidigt värna den rörliga sjöfarten. Analys Stockholms Hamnar deltar i fortsatta diskussioner med bland andra exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret och S:t Erik Markutveckling. Samordning har skett inom ramen för arbetet med stadens kajstrategi.

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

- Hamninfrastrukturen i Stockholm, Kapellskär och Nynäshamn utgör centrala länkar i logistikkedjan och skapar goda förutsättningar för effektiva och hållbara transporter för näringslivet. Container- och ro-ro-hamnen i Norvik har inneburit ökade möjligheter att flytta godstransporter från lastbil till sjöfart, vilket leder till mindre trängsel på vägnätet och minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Det pågår en omfattande miljöteknikutveckling inom sjöfarten som Stockholms Hamnar stödjer genom miljörabatter.

Stockholms Hamnar startade under 2021 ett arbete med att titta över sin fordonsflotta med målet att successivt byta ut alla hamnens 28 bilar till i första hand elbilar. Under 2021 och 2022 har sju bilar beställts och två har levererats. För Stockholms Hamnars arbetsfordon så pågår förberedelser för övergång till användning av biodiesel. Även innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer. Detta görs för att kunna nå målet 2025 om att inga utsläpp av fossil koldioxid ska ske från Stockholms Hamnars truckverksamhet.

Stockholms Hamnar disponerar i befintligt markavtal och i ägda byggnader över cirka 590 parkeringsplatser. Bolaget har ett uppsatt mål om att minst 30 procent av platserna ska vara försedda med laddningsmöjlighet innan 2023-12-31. I en första

etapp under 2022 upprättas laddplatser i anslutning till bolagets egna verksamhet för att möjliggöra fossilfria transporter mellan bolagets anläggningar. Därutöver placeras laddstationer i av bolaget ägt garage i Frihamnen samt i anslutning till nämnd byggnad för att bolagets kunder ska hålla möjlighet att ladda sitt elfordon i anslutning till arbetsplatsen. Under 2022 planeras för totalt 70 laddplatser.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Bistå trafiknämnden i samverkan med Region Stockholms planering för utökat kollektivt resande på stadens vatten samt verka för upprustning av relevanta bryggor i enlighet med underhållsplanen					 Stockholms Hamnar har löpande samverkan med trafikkontoret om kollektivtrafik på vatten. Analys Förutsättningar för kollektivtrafik på vatten har beaktats inom arbetet med kajstrategin. Viss dialog har skett med regionen, bland annat avseende elektrifiering av framtida kollektivtrafik på vatten.
 Fortsätta verka för att genom stärkt sjöfart avlasta vägnätet från transporter på land, till exempel genom arbetet med insjöfart till Mälarhamnar AB	 Totala godsvolymer (kton). Analys Godsvolymererna har inte varit lika påverkade av pandemin, men på grund av den inbromsade konjunkturen ser även Stockholms Hamnar eventuellt en viss volymminskning.	5 256	9 058	9 201	
					 Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn Analys Diskussioner pågår med Green Cargo om utökat samarbete i trafiken på Stockholm Norvik Hamn, samt planer för start av nya tåglinjer med nya tågoperatörer. Kundbesök genomförd till Rostock under sommaren. Stockholms Hamnar arbetar för att Hansa Destinations ska öka sin kapacitet mellan Rostock och Nynäshamn, lyfta gods

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					från väg till sjö.
					 Stockholms Hamn AB ska gemensamt med trafiknämnden och i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB fortsätta arbetet med revidering av kajstrategin samt när den är beslutad påbörja dess implementering Analys Kommunfullmäktige fattade beslut om kajstrategin i juni 2022 och ett antal aktiviteter har genomförts under sommaren, bland annat inom ramen för Levande Stockholm. Samverkan inom staden fortsätter under genomförandeskedet och den stadsövergripande styrgruppen behålls.

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

- Stockholms Hamnar och färje- och kryssningsrederierna har en central roll i regionens besöksnäring. Pandemin har påverkat denna sektor kraftigt och det är angeläget att verksamheten återstartas på ett bra sätt under 2022, bland annat genom stärkt marknadsföring på den finska marknaden. Däremot har kriget i Ukraina påverkat rederierna vilket gör att återstarten inte blivit av i den grad som Stockholms Hamnar hoppades på. Under 2022 ska en ny kajstrategi implementeras och det planeras ett antal evenemang vid stadens kajer.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023					 Delta i planeringen av Stadshusets hundraårsjubileum 2023. Analys Stockholms Hamnar deltar i den stadsövergripande styrgruppen och kommunikationssamordningen. Arbetet pågår.
 Tillsammans med					 Genomföra samt delta på Marinens 500-

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
kommunstyrelsen delta i planering och förberedelser inför Marinens 500-års jubileum 2022					<p>års jubileum.</p> <p>Analys</p> <p>Marinens 500-årsjubileum genomfört. Marinen var mycket nöjd med samarbetet, den operativa insatsen och det mediala genomslaget. Det blev även ett event för stockholmarna som gick man ur huse för att titta på de spännande fartygen.</p>
					<p> Stockholm Business Region AB ska tillsammans med Stockholms Hamn AB, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en vattenfestival i Stockholm med fokus på hållbarhet och innovation i samband med World Water Week 2022</p> <p>Analys</p> <p>Evenemanget genomfört under namnet Stockholm H2O. Stockholms Hamnar har deltagit i styrgrupp och planering samt varit en aktiv del i genomförandet med egen utställning och seminarium på scen.</p>

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

- Stockholms Hamnar har under lång tid bedrivit ett ambitiöst och framgångsrikt arbete med att minska miljöbelastningen från egen verksamhet. Arbetet organiseras utifrån certifieringen enligt ISO 14001, med fokus på ständiga förbättringar. En central utgångspunkt är att prioritera insatser som ger största möjliga nytta och att så långt som möjligt möta kundernas egna initiativ.

Under 2021 fattade styrelsen beslut om en ny, långsiktig miljö- och klimathandlingsplan med sammantaget sju konkreta företagsmål. Den nya planen har inarbetats i verksamhetsplanen för 2022 och nya projekt initieras löpande, t.ex. när det gäller solenergi och elektrifiering.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 1. Minskade utsläpp av	 Minskning av			8 000 CO2e	 Långsiktiga strategier:

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
växthusgaser och luftföroreningar från sjöfartskunderna inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	CO2e till 2023 Analys CO2-beting är uppfyllt.				genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferenterade hamnavgifter, genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Analys Elanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och i Stadsgården. Översyn görs av miljödifferenterade hamnavgifter utifrån EU:s kommande regelverk Fit for 55 samt bulleraspekten.
 2. Minskade negativa effekter av ljudnivåer från sjöfartskunder och hamnverksamhet inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					 Långsiktiga strategier: nära samarbete med ansvariga förvaltningar inom berörda kommuner, genomförande av bullerdämpande åtgärder i hamninfrastruktur, utvecklade incitament och aktiv dialog med sjöfartskunderna, genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, utveckling av nya metoder att hantera buller. Analys Översyn görs av miljödifferenterade hamnavgifter utifrån bulleraspekten. Analys pågår av gjorda mätningar avseende effekt på ljudnivåer av elanslutning av fartyg vid kaj. Vidare sker samverkan kring planering av ny bebyggelse i Norra Djurgårdsstaden.
 3. Inga utsläpp av fossil koldioxid från Stockholms Hamnars truckverksamhet år	 Utsläpp av fossil koldioxid (ton) från truckverksamheten			330	 Långsiktiga strategier: ökad användning av hållbar biodiesel, ökat

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
2025 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	<p>Analys</p> <p>Projekt påbörjat för vätgasdrift av arbetsfordon. Förberedelser för upphandling av HVO 100.</p>				<p>användande av truckar som drivs icke-fossilt.</p> <p>Analys</p> <p>Projekt pågår för konvertering av terminaltraktor till vätgasdrift i Stockholm Norvik Hamn. Förberedelse påbörjad av upphandling av HVO 100 till arbetsfordon.</p>
 4. Stockholms Hamnars verksamhet som helhet är fossilfri senast år 2030 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					<p> Långsiktiga strategier: införande av modern mötes- och resepolicy, förändringar i Stockholms Hamnars fordonsflotta, krav i upphandling av transporttjänster, användande av fjärrvärme med successivt minskad fossil andel.</p> <p>Analys</p> <p>Nyinköp till Stockholms Hamnars fordonsflotta görs av fordon som drivs fossilbränslefritt (el/gas). Krav på fordon och bränslen skärps successivt i upphandlingar som omfattar transporter.</p>
 5. Effektiv energianvändning i Stockholms Hamnars verksamhet (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	<p> El- och värmeproduktion baserad på solenergi</p> <p>Analys</p> <p>Samtliga solcellsanläggningar är i full drift.</p>			950 MWh	
	<p> Köpt energi för värme, tappvarmvatten, komfortkyla samt fastighetsel (enligt Boverkets definition för fastighetsenergi) per kvadratmeter A-temp (kWh/m²)</p> <p>Analys</p>			99,5 kWh/m ²	
	<p> Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter</p>			4 %	<p> Långsiktiga strategier: åtgärdsplan för</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	(Stockholms hamn) Analys Osäkert om mål för energieffektivisering relaterat till ekonomisk omsättning uppnås under 2022.				energieffektiviseringar, energieffektiviseringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning, ökad egenproduktion av el. Analys Arbete pågår med uppdateringar av Stockholms Hamnars energi/mätarstrategi och åtgärdsplaner. Planering av nya solcellsanläggningar.
	 Totalt köpt energi i stadens verksamheter Analys			26 GWh	
 6. Ökad andel avfall från Stockholms Hamnars verksamhet som materialåtervinns eller återanvänds (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 Andel avfall till materialåtervinning/återanvändning Analys Nya avtal med avfallsentreprenörer har medfört högre andel avfall till materialåtervinning.			70 %	 Långsiktiga strategier: förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning, utvecklat samarbete med anlita avfallsentreprenör. Analys Nya avtal med avfallsentreprenörer har medfört högre andel avfall till materialåtervinning. Översyn pågår av mottagningen av avfall från fartyg utifrån implementeringen av EU:s mottagningsdirektiv, bland annat tas "no special fee" bort.
 7. Hållbar mottagning av svart- och gråvatten från fartyg i alla Stockholms Hamnars hamnar					 Långsiktiga strategier: samsyn mellan Stockholms Hamnar, berörda rederier och kommuner

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
(enligt miljö- och klimathandlingsplan)					<p>kring hantering av svart- och gråvatten, innovativa lösningar för hantering av svart- och gråvatten..</p> <p>Analys</p> <p>Fortlöpande dialog med berörda kommuner avseende hantering av svart- och gråvatten från fartyg. Dialog med tillsynsmyndigheten i Stockholm avseende vägledning för fartyg om hantering av svart- och gråvatten. Översyn av avfallshanteringen pågår utifrån implementeringen av EU:s mottagningsdirektiv, bland annat tas "no special fee" bort.</p>
 Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar					<p> Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår även med andra relevanta aktörer kring utvecklingsfrågor/samarbete inom miljö.</p> <p>Analys</p> <p>Fortsatt aktivt deltagande i nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö, bland annat inom ramen för Sveriges Hamnar, Baltic Ports Organisation och European Sea Ports Organisation.</p>
 Arbeta för en fossilbränslefri organisation 2030 genom att fasa ut användningen av fossil energi och genomföra åtgärder för att bidra till fossilbränslefri sjöfart					<p> Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt ett flertal av målen i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>(HVO 100) i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.</p> <p>🟢 Genomför riktade satsningar för minskad klimatpåverkan med fokus på elektrifiering och arbetsmaskiner</p> <p>Analys</p> <p>Projekt pågår för konvertering av terminaltraktor i Stockholm Norvik Hamn till vätgasdrift. Förberedelser för upphandling av HVO 100.</p>
<p> Arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska</p>					<p>🟢 Arbeta utifrån långsiktiga strategier enligt mål om avfallshantering i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Nya avtal med avfallsentreprenörer har medfört högre andel avfall till materialåtervinning. Översyn pågår av mottagningen av avfall från fartyg utifrån implementeringen av EU:s mottagningsdirektiv, bland annat tas "no special fee" bort.</p>
<p> Beakta effekter av förändrat klimat och identifiera samt vid behov vidta åtgärder mot klimatrelaterade sårbarheter</p>					<p>🟢 Klimatanpassningar görs vid behov i relevanta bygg- och anläggningsprojekt.</p> <p>Analys</p> <p>Klimatanpassningar beaktas fortlopande i Stockholms Hamnars bygg- och anläggningsprojekt.</p>
<p> Fortsatt stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i</p>					<p>🟢 Arbeta utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
hamn					Klimathandlingsplan. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel (HVO 100) i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
 Fortsätta arbetet med att ligga i framkant med miljödifferentiering av hamnavgifter					 Arbeta utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel (HVO 100) i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
 Fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi genom förnyelsebara källor såsom exempelvis sol					 Arbeta utifrån långsiktiga strategier enligt mål om effektiv energianvändning i beslutad miljö- och klimathandlingsplan. Analys Arbeta pågår med uppdateringar av Stockholms Hamnars energi/mätarstrategi och åtgärdsplaner. Planering av nya solcellsanläggningar genomförs löpande.
 I samarbete med miljö- och hälsoskyddsnamnden fortsätta arbetet med att mäta luftpåverkan från de färjor som är i					 Ökat fokus och förstärkt dialog om kunders miljö- och klimatpåverkan. Analys Dialog sker fortlöpande

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
hamn i Stockholm					i alla hamnar, framför allt i samband med förändringar av tonage.
 Med beaktande av stadens klimat- och miljömål, möta efterfrågan hos kunder att möjliggöra för pendelbåtar och skärgårdstrafik att ansluta till el och fjärrvärme vid kaj					 Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel (HVO 100) i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
 Samverka i trafiknämndens uppdrag med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom elektrifieringspakten					 Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan. Samverkan med en rad aktörer prioriteras, inom till exempel Elektrifieringspakten. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel (HVO 100) i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system Analys			100 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	Stockholms Hamnar tillämpar BVB i bygg- och anläggningsprojekt.				

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

- Stockholms Hamnar genomförde omorganisationer under åren 2019 och 2021 i syfte att säkerställa bolagets förmåga att långsiktigt nå en god resultatnivå genom hög affärsmässighet och kundfokus. Under 2020 sågs även organisationen över för att anpassas till den minskade efterfrågan på bolagets tjänster i och med Covid-19.

Under 2022 har arbetet fortsatt med att ha kostnadskontroll samt att ha fokus på intäkter genom nya affärer samt prissättning och noggrann löpande uppföljning av volym- och intäktsutveckling ur ett kundperspektiv. Vidare stärks bolagets prioriteringsförmåga fortlöpande med en tydlig koppling mellan kostnader och framtida intäktsmöjligheter samt avseende investeringar.

Under 2022 har Stockholms Hamnar varit med på Stadens upphandling av ett gemensamt budgetverktyg. Under hösten 2023 kommer systemet att implementeras hos Stockholms Hamnar. Ett nytt budgetverktyg kommer att stärka ekonomin, säkerställa en mera korrekt budget samt effektivisera budgetarbetet på bolaget.

För att ge förutsättningar för kloka prioriteringar av vilka investeringar som ska genomföras samordnas alla investeringar och underhåll över två Mkr i ett investeringsråd. Rådet har som främsta uppgift att vara rådgivande åt VD, som ytterst har beslutsrätten för projekt upp till tio Mkr. För alla projekt skapas ett projektdirektiv med fakta om projektet och för alla projekt över två Mkr görs en investeringskalkyl. När projekten är avslutade återrapporteras de till investeringsrådet med förklaringar på eventuella avvikelser. Även arbetet med att löpande uppdatera den detaljerade 10-årsplan för investeringar som bygger på bland annat på ägarkrav, miljökrav samt affärsmässiga behov fortsätter. Stockholms Hamnar har även påbörjat ett arbete med att sätta upp en process för långsiktig planering av bolaget underhåll. Detta för att kunna underhålla bolagets anläggningar löpande och i tid, på detta sätt inte skapa en underhållsskuld.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden					<p>✓ Avyttring av ej strategiska byggnader i Frihamnsområdet slutförs.</p> <p>Analys</p> <p>Stockholms Hamnar avyttrade de sista byggnaderna till exploateringsnämnden det första tertiet 2022. I och med detta är avyttringen av ej strategiska byggnader för Stockholms Hamnar avslutad.</p>
 Säkerställa bolagets förmåga att långsiktigt nå en god					<p>✓ Förstärkt ekonomi- och verksamhetsuppföljning genom ett nytt</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
resultatnivå genom hög affärsmässighet och kundfokus					budgetverktyg Analys Ett nytt budgetverktyg är upphandlat och kommer tas i drift under 2023.
					 Säkerställa effektiva processer och nöjda kunder i färjesegmentet Analys Arbete med att beskriva säljprocessen pågår. Behörighetsgrader i CRM-systemet (ärendesystem för kunder) har implementerats och möjliggör större utnyttjande av systemet i säljprocessen. Utvärdering av vårens NKI-undersökning genomförs.
					 Utarbeta smarta lösningar för effektivare verksamhet, starkt innovationsförmåga och ökat intäktsfokus Analys Stockholms Hamnar håller på att utreda hur hamnen kan skapa en utökad redundans i de viktigaste IT-systemen, samt hur det kan samutnyttja andra IT-system och därmed minska antalet system och på så sätt bli mera effektiva. Processtyrd, effektiv och optimerad förvaltning av fysiska tillgångar kräver ett systemstöd ("tillgångsförvaltningssystem") som bl.a kan leverera möjlighet till ekonomisk uppföljning, strategiskt planera, följa upp underhållsåtgärder, energiuppföljning, energioptimering, tillhandahålla rätt dokumentation samt möjliggöra integrationer till andra system som övervakar vår

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>anläggnings status. Ett nytt tillgångsförvaltningssystem är en pusselbit för att på sikt kunna implementera/adaptiera arbetssätt enligt ISO 55000 (Ledningssystem för tillgångar) och ISO 19650 (Strukturering av information om byggd miljö) vilket hamnen planerar att göra.</p> <p>Andra aktiviteter som görs är att det har startats upp en innovationsgrupp. Denna grupp ska underlätta arbetet framåt genom att arbeta mera strukturerat och systematiskt med innovation. Stockholms Hamnar har även implementerat ett intelligent transportsystem (ITS) på våra hamnytor.</p> <p>Sjöfartsverket och Stockholms Hamnar har en dialog om att samutnyttja resurser (Stockholm Approach) genom ett utökat samarbete inom BTC (Bevakning och Trafikcentralen) och Sjöfartsverket.</p>
	 <p>Andel administrations- och indirekta kostnader Analys</p>			17 %	
	 <p>Avvikelse investeringsbudget, % Analys</p> <p>Avvikelsen beror på att Stockholms Hamnar inte väntar sig att de största tvisterna ska lösa sig i projektet Norvik Hamn under 2022 samt att några projekt har förflyttats framåt i tiden eller ändrat omfattning.</p>	-20 %	280 mnkr	350 mnkr	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Resultat efter finansnetto(mnkr) Analys Koncernens resultat efter finansnetto beräknas till minus 25 Mkr, vilket uppfyller ägarkravet för 2022 som är minus 62 Mkr. Däremot beror förbättringen av resultatet på vinsten från försäljningen av byggnaderna till exploateringsnämnden. Elimineras vinsten så landar Stockholms Hamnar på ett resultat på minus 84 Mkr.	53	-25	-62	
	 Rörelsemarginal innan avskrivningar, %. Analys	41		28	
					 Genomföra kommunikationsstrategin för vår nya vision med nationella och internationella målgrupper Analys Kommunikationsstrategin är framtagen och klar samt godkänd av ledningsgruppen.

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

- Stockholms Hamnar säkerställer en god kostnadskontroll i verksamheterna och ett förhållningssätt där varje kostnad provas. Bolaget har i grunden väl fungerande ekonomi- och inköpssystem och det finns goda förutsättningar för en noggrann ekonomisk uppföljning. Ekonomistyrningen i hamnens stora investeringsprojekt de senaste åren kan fungera som goda exempel.

Stockholms Hamnar har ett certifierat kvalitetsarbete enligt ISO 9001 med fokus på ständiga förbättringar. Nya företagsmål och ny organisation medför behov av att se över prioriterade verksamhetsprocesser och detta arbete följs upp under ledningens genomgång. Vidare kan ökad digitalisering bidra till effektiviseringar och ett smartare resursutnyttjande såväl som ökad kvalitet. Under 2022 fortsätter arbetet med en genomlysning av IT-verksamheten och fortsatt processutveckling. Stockholms Hamnars synsätt på systemförvaltning baseras på principer från pm3 men är anpassad till Stockholms Hamnars ledningsmodell. Målet med detta arbete är att etablera en mer professionell systemförvaltning där begränsade resurser/tid läggs på rätt saker, som ett led i att bolaget ska bli ännu mera digitaliserade.

Att stärka organisationens innovationsförmåga är en central del av det pågående visionsarbetet på Stockholms Hamnar. En särskild samordnare har tillsatts och en grupp med representation från hela företaget har bildats. Många initiativ handlar om att skapa effektiva och hållbara godsflöden till och från Stockholm Norvik Hamn, t.ex. genom att verka för fortsatt elektrifiering av landtransporter. Vidare planeras en särskild utvecklingsstrategi för Frihamnspiren i Stockholm med särskilt fokus på innovation och näringslivsutveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från kommande kvalitetsprogram inom Stockholms stad och ständiga förbättringar i enlighet med hamnens ISO-certifiering. Avsikten är att integrera processer för kvalitet, innovation och digitalisering. Viktiga insatser är fortsatt implementering av ny förvaltningsmodell för IT-system, införande av särskild innovationssamordnare och innovationsgrupp samt framtagande av övergripande processkarta och fortsatta processanalyser. En central del av den nya förvaltningsmodellen för IT-system är att löpande identifiera effektiviseringsmöjligheter och samordningsvinster.

Där utöver pågår ett arbete 2022 med företagskulturen i Stockholms Hamnar i enlighet med hamnens övergripande vision. I detta arbete läggs stor fokus på cheferna och deras ledarskap för att skapa ett engagemang internt, både för visionen och de förändringar som behöver komma till stånd för att organisationen ska ta sig mot den nya visionen. Detta arbete utförs med hjälp av Gullers Group AB.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden, samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar	 Hysesintäkter Analys	81 mnkr	126	122	 Fortsatt arbeta med att säkerställa leverans och effektivisering av driften av outsourcingen inom fastighetssegment. Analys Stockholms Hamnar har löpande avstämningar med driften av outsourcingbolaget där en genomgång görs av vad som har gjorts och vad som behövs göras framöver. En löpande dialog. Kontinuerlig utvärdering av fastighetsentreprenaderna och förstärkningar där brister upptäcks.
	 Aktivt Medskapandeindex Analys AMI har gått ner en enhet men har ett fortsatt högt värde. Stockholms Hamnar arbetar med medarbetarenkäten på företagsnivå men även på avdelningsnivå. Rapporten följs upp och arbetas med på de delar/frågor som visar ett lägre värde än önskvärt.	82		83	
	 Andel investeringsprojekt som vid beslut om genomförande avviker mer än 15 procent jämfört med senast fattade	0 %		0 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	inriktningsbeslut Analys Stockholms Hamnar har inga investeringsprojekt över 300 Mkr.				
	 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts Analys			93 %	
	 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts Analys			50 %	
	 Index Bra arbetsgivare Analys	87		86	
	 Omsättning Stockholm Norvik Hamn (Mkr). Analys Omsättningen har reviderats ner med tre Mkr i Stockholm Norvik Hamn på helåret. Revideringen beror på en justering av budgetens längdmeter på Stena Line till Finland.	50	75	78	
	 Sjukfrånvaro Analys	2 %	4 %	4 %	
	 Sjukfrånvaro dag 1-14 Analys	1,5 %	3 %	3 %	
					 Periodisk genomgång av behörigheter i ekonomisystemet har genomförts Analys Stockholms Hamnar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>arbetar utifrån rutinbeskrivningen för Agresso M7's övergripande behörighetsadministration och har gjort en genomgång av användarna med hjälp av rapporten TG212 halvårsvis. Från och med tertial 2 2020 har Stockholms Hamnar valt att ändra om rutinen och genomför numera rutinen tre gånger per år (samband med de tre tertialen). Utöver detta sker löpande avslut av användare när en anställning avslutas. Rutinen ovan pågår under hela 2022.</p>